

ABJATĀRS: PRIESTERIS

SABATA PĒCPUSDIENAI

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

2. Moz. 28:6, 39:2-7; 1. Sam. 21:1-9, 22:6-23; 2. Sam. 15:13-29.

ATMIŅAS PANTS:

„Bet jūs esat izredzēta cilts, ķēnišķīgi priesteri, svēta tauta, Dieva īpašums, lai jūs paustu Tā varenos darbus, kas jūs ir aicinājis no tumsas Savā brīnišķīgajā gaismā.” (1. Pēt. 2:9)

Israēla tautas dzīvē un vēsturē priesteriem bija nozīmīga loma. Patiesībā tā tas bija ne tikai uz Israēlu, bet arī apkārtējām tautām. Mezopotāmijas kultūrā ķēniņš tika uzskatīts par priesteri; tādējādi viņam piederēja gan politiskā, gan reliģiskā vara. Priesteru sugai bija liela teikšana tiesā, un daudzos gadījumos ķēniņus izvēlējās tieši viņi. Īpaši Vecajā Derībā priesterība bija viens no galvenajiem Israēla ticības dzīves aspektiem. Svētajā vēsturē parādīts, ka arī Jaunās Derības laikos priesteri bija visnotaļ ietekmīgas personas.

Visu ticīgo priesterība (1. Pēt. 2:9) ir ideja, kas guva ievēribu protestantu reformācijas laikā, bet tā neparādās tikai Jaunajā Derībā (skat. 2. Moz. 19:6). Šķiet, ka Dieva ideāls vienmēr ir bijis, lai visi ticīgie būtu svēti un kalpotu citiem kā starpnieki un glābšanas plāna sludinātāji.

Šonedēļ aplūkosim Abjatāra dzīvesstāstu, kas sniedz svarīgu ieskatu Vecās Derības priesterībā, un parāda, ka priesterība nav balstīta tikai uz genealoģiju vai izglītību, bet gan personīgām attiecībām ar Dievu. Kā atklāts Abjatāra gadījumā, priesterības locekli var diskvalificēt nepareizu izvēļu izdarīšanas dēļ.

Lūdzu, iepazīstieties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles studijām 13. novembrī.

MELI UN TRAGĒDIJA

Izlasiet 1. Sam. 21:1-9 un 1. Sam. 22:6-23 un atbildiet uz sekojošajiem jautājumiem:

Ko Dāvids mēloja Ahimeleham par atrašanās attiecīgajā vietā iemesliem? _____

Kas notika ar Ahimelehu, kad viņš uzticējās Dāvidam? _____

Kā Sauls centās noskaņot savus vīrus pret Dāvidu? Kādi bija viņa argumenti? _____

Kā Ahimelehs atbild Saulam par Dāvida raksturu un uzticību? _____

Ko šis stāsts liecina par ķēniņa Saula ļaunumu? _____

Jūsprāt, kādēļ Doēgs, kurš bija svešinieks, paveica to, ko Saula kalpi atteicās darīt? _____

Kāda ir Dāvida reakcija, uzzinot par asinspirti? Kādēļ viņa reakcija bija pareiza? _____

Ko Dāvids apsoltīja vienīgajam Ahimeleha dēlam, kuram izdevās izbēgt no šīs asinspirts? _____

Pārdomājiet šajā stāstā minētos godīguma un negodīguma, uzticības un neuzticības pretstatus. Paraugieties uz negodīguma un grēka baisajām sekām. Ar kādiem morāles jautājumiem jūs šodien sastopaties? Kādi morāles lēmumi jums jāpieņem? Pirms ko darāt, rūpīgi izvērtējiet savas rīcības sekas. _____

PRIESTERIS ABJATĀRS

Nav zināms, kā Abjatāram izdevās izbēgt no asinspirts, kurā gāja bojā visa viņa ģimene. Zināms ir vienīgi tas, ka viņam izdevās izbēgt un nokļūt pie Dāvida. Tomēr pirms bēgšanas Abjatāram izdevās izglābt efodu (skat. 1. Sam. 23:6), vienu no svarīgākajiem priesterības priekšmetiem (tas bija vestei līdzīgs apģērba gabals, kuru valkāja priesteri; skat. 2. Moz. 28:6; 39:2-7), kuru lietoja, lai, pieņemot lēmumus, izzinātu Dieva gribu. Bībelē minēti vismaz divi gadījumi, kad Dāvids pieaicināja Abjatāru ar viņa efodu (1. Sam. 23:9-12; 30:7,8).

Pretstatā mūsdienām Abjatāra laikā bija ļoti ierobežota piekļuve Dieva rakstītajam Vārdam. Eksistēja vien dažas likumu grāmatas kopijas, tādēļ lielākai daļai cilvēku praktiski nebija iespēju pašiem izpētīt Dieva Vārdu. Lielākai daļai cilvēku šodien ir priekšrocība pašiem lasīt Biblii. Dievs ir apsolijs dāvat Svēto Garu, kurš mums gan personīgi, gan kopīgi izskaidrotu Vārdu (Jāņa 14:26). Dievs izmanto arī cilvēkus, lai sniegtu mums dievbijīgus padomus (Sal. pam. 20:18) un darbojas arī caur apstākļiem (Rom. 8:28).

Kādas bija Abjatāra kā priestera funkcijas? 1. Sam. 23:9-13; 2. Sam. 15:24, 17:15-22.

Neskatoties uz šo lomu pildīšanu, Abjatārs bija piedzīvojis personīgu traumu, un arī viņš, tāpat kā Dāvids, bija bēglis – bezpajumtnieks, kas zināmā mērā vēl labāk viņu sagatavoja kalpot topošajam Israēla ķēniņam, kurš arī nepārtraukti bēguloja. Viņš izprata satraukumu, bailes un nodevību, ko droši vien nepārtrauktajās vajāšanās izjuta Dāvids un viņa vīri.

Jaunās Derības priesterības aprakstā šāda veida personīga identifikācija ar cilvēku vai cilvēku grupu ir ļoti nozīmīga. Vēstules ebrejiem autors rakstīja, ka Jēzus var būt mūsu Augstais Priesteris, jo Viņš pilnībā jūt mums līdzī un saprot mūsu pārdzīvojumus (Ebr. 2:17).

Izlasiet 1. Pēt. 2:9. Jaunajā Derībā mācīts, ka uz katru no mums gulstas atbildība kā savas kopienas priesteriem. Tā nav paša izvēlēta loma. Jēzus sacīja: „Ne jūs Mani esat izredzējuši, bet Es jūs esmu izredzējis un jūs nolīcis, ka jūs ejat un nesat augļus un jūsu augļi paliek, jo visu, ko jūs Tēvam lūgsit Manā Vārdā, Viņš jums dos.” (Jāņa 15:16) Šis Dieva aicinājums mūs nepadara par Vecās Derības priesteriem vai Jaunās Derības apustuļiem, bet izaicina kļūt par savu ģimeņu, kopienu un visu līdzcilvēku starpniekiem. Kā jūs varētu labāk pildīt šo „priesteru” lomu? _____

ABSALOMA SACELŠANĀS

2. Sam. 15–18 aprakstīts Absaloma dzīvesstāsts. Viņš, Dāvida dēls, izlēma sacelties pret tēvu. Reiz Absaloma armija bija ceļā uz Jeruzalemi. Abjatāram tas droši vien šķita kā ļauns murgs. Dāvids nolēma nevis pārvērst Jeruzalemi par kaujaslauku un asinspirti, bet bēgt. Visi Dāvida uzticīgie sekotāji gatavojās bēgt līdz ar viņu. Abjatārs droši vien atcerējās savas ģimenes un visu ciemata iedzīvotāju slepkavību ķēniņa Saula valdīšanas laikā. Arī viņš gatavojās doties Dāvidam līdzī.

Izlasiet 2. Sam. 15:13-29. Ko tas māca par Dāvida raksturu, pat nonākot apdraudošā situācijā? Kāda loma šajā epizodē ir Abjatāram? _____

Abjatārs un prieteri, paņēmot līdzī Dieva šķirstu, gatavojas pamest pilsētu, bet Dāvids pavēl, lai šķirstu atstāj. Dāvids bija iemācījies, ka Dieva simbola nēsāšana līdzī ne vienmēr nozīmē, ka Dievs ir ar tevi. Krusta nēsāšana, reliģisku lozungu skandēšana vai likumu glabāšana nenodrošina Dieva klātbūtni vai palīdzību. Ar Dievu nevar manipulēt. Šķirstam bija jāpaliek savā vietā. No Dāvida puses šķirsta atstāšana bija ticības darbs. Viņš uzticējās, ka Dievs viņu izglābs un atkal atvedīs atpakaļ uz Jeruzalemi.

Dieva šķirsts tika nolikts, un Abjatārs pienesa upurus (2. Sam. 15:24), līdzī visi cilvēki bija pametuši pilsētu. Šajā brīdī priesteri Abjatārs un Cadoks kļuva par Dāvida un viņa ļaužu starpniekiem.

Aizraujoši lasīt stāstu par Dāvida izveidotā izlūkdieneņa darbību (2. Sam. 17:15-29). Abjatārs un Cadoks kļuva par Dāvida acīm un ausīm pilsētā. Abjatāra un Cadoka dēli aiz Jeruzalemes vārtiem gaidīja no viņiem ziņas. Par cilvēkiem nedrīkst spriest pēc viņu ārienes. Neuzkrītoša kalpone pienesa šiem jaunekļiem ziņas. Tomēr kāds jaunielis, kurš sagādīšanās pēc to visu novēroja, par to pavēstīja Absalomam. Absaloma vīri sāka šos divus jaunekļus vajāt, bet tie atrada līdzjūtīgu cilvēku un paslēpās kādā akā. Kāda sieviete veica māņu manevru, virs šīs akas uzklājot auduma gabalu un uz tā uzkaisīja graudus, atsaucot atmiņā atgadījumu ar Rahabu (Joz. 2:6).

Arī mūsdienās ne viss ir tā, kā izskatās. Smaidī slēpj daudzas sāpju pilnas sirdis. Mēs kā Kristus sekotāji tiekam aicināti kļūt par Viņa vēstnešiem. Mēs kļūstam par Dieva rokām, lai aizsniegtu līdzcilvēkus. Mums jāklūst atvērtiem un iejūtīgiem, lai spētu saskatīt dziļāk par ārieni un ieraudzīt cilvēka un situāciju patieso būtību, un mums jābūt gataviem ziedot sevi.

ABJATĀRA IZVĒLE

Nav zināmi Abjatāra personīgie politiskie un reliģiskie uzskati. Viss viņa teiktais dokumentēts kā Dieva Vārdi Dāvidam. Bet viņa rīcība runā skaļāk par vārdiem. Lai gan nav zināms, ko viņš sacīja, viņa klātbūtne pati par sevi ir spēcīgs fakts.

Dāvida laikmetā pirmdzimtais tika uzskatīts par tēva galveno mantinieku. Ķēniņam tas nozīmēja, ka pirmdzimtais mantos viņa troni. Bet Dievs nekad neļauj tradīcijām Sevi ierobežot. Patiesībā Israēla tautas vēstures gaitā Viņš bieži pirmdzimtos neņēma vērā, ar dievišķām pavēlēm, apstākļiem vai pašu pirmdzimto izvēlēm aicinot šo amatu ieņemt citiem (skat. 1. Moz. 4:1-5, 21:8-12, 25:21-36, 48:8-19; 1. Sam. 16:6-12).

Izlasiet 1. Ķēn. 1:1-8. Kā izskaidrot Abjatāru, kurš līdz šim bija uzticīgs Dāvidam, rīcību? _____

_____

Salamans nebija vecākais dēls, tādēļ, balstoties uz tradīcijām, parastos apstākļos nebūtu no sava tēva mantojis troni. Absaloms nogalināja Dāvida vecāko dēlu Amnonu. Savukārt Absalomu nogalināja neveiksmīgā aplenkuma mēģinājumā. Tagad ceturtais vecākais dēls Adonija uzskatīja, ka pēc būtības viņam jāklūst par troņmantnieku. Adonija apspriedās ar Joābu un Abjatāru un guva viņu atbalstu (1. Ķēn. 1:7).

Salamans bija jaunāks par Adoniju, un viņa pagātnē bija zināmi kauna traipi. Viņa māte reiz bija sieva hetietim Ūrijam, kuru Dāvids lika nogalināt, lai piesegtu ārļaulības sakaru ar Batsebu. Bet, neskatoties uz viņa kaunpilno pagātņi, Dievs Salamanu mīlēja (2. Sam. 12:24), un bija skaidrs, ka Dievs tieši viņu izvēlējies kā Dāvida troņmantnieku (1. Laiku 22:9,10). Ņemot vērā šo neērto izvēli, iespējams, Abjatārs nespēja samierināties ar publisko skandālu, kādu šī izvēle izraisītu, tādēļ izvēlējās sekot tradīcijai, nevis Dieva atklātajai gribai.

Tradīcijas var būt ļoti parocīgas, jo, tās izmantojot, mums nav jāuzņemas atbildība visu izsvērt, balstoties uz Dieva atklāto gribu. Daudz vieglāk un „drošāk” ir vienkārši atbildēt: „Mēs tā vienmēr esam darījuši.”

Vai mēs bieži ļaujam tradīcijām traucēt Dieva vadību? Tajā pašā laikā, kādēļ jāuzmanās automātiski nenodēvēt kaut ko par „tradīciju” un tādēļ to neņemt vērā?

_____

_____

_____

ABJATĀRA LIKTENIS

Pēc Dāvida nāves un Salamana kronēšanas par ķēniņu bija vairāki risināmi jautājumi. Pēc Adonijas nāves (1. Ķēn. 2:13-25) joprojām bija jautājums par priesteri Abjatāru, kurš bija uzticīgs Salamana tēva kalps. Ko darīt ar viņu kā vienu no sacelšanās pret Salamanu dalībniekiem?

Izlasiet 1. Ķēn. 2:26,27. Kā Salamans atrisināja situāciju ar Abjatāru? Kā viņš to pamatoja? _____

Virspusēja šis rakstvietas izlasīšana var radīt maldīgu priekšstatu, ka Abjatārs tiek atlaists vairāk nekā pirms simt gadiem Ēlim dotā pravietojuma dēļ (1. Sam. 2:30-36). Patiesībā šeit atklāts, ka Dievs zina, ko mēs nākotnē pasāksim ar savām brīvās izvēles tiesībām. Dievs zina, ko mēs un mūsu pēcnācēji darīs, tādēļ arī Viņš spēj atklāt nākotni. Dievs zināja, ka, tāpat kā Ēļa dēli savas uzvedības dēļ zaudēja priesteru amatu, arī viņu pēctecis Abjatārs to zaudēs, jo nevēlēsies pieņemt Dieva izvēli.

Izlasiet Mat. 26:14-16,20-25. Izskaidrojiet šo pareģojumu sakarā ar Abjatāru atcelšanu no priesteru amata. Kādi līdzīgi principi darbojas abos gadījumos? _____

Tas, ka Jēzus visu laiku zināja, ka Jūda viņu nodos, nebija iemesls, lai Jēzus Jūdu atstumtu. Jūda tika iekļauts divpadsmit mācekļu lokā. Viņš bija Dieva varenības aculiecinieks. Bet, līdzīgi kā Abjatārs, arī Jūda nebija gatavs pieņemt Dieva gribu. Šķiet, ka arī viņam, līdzīgi kā Abjatāram, bija savi uzskati par ķēniņa amatu un to, kā jāizmanto vara un kontrole. Jūda vēlējās, lai Jēzus taptu kronēts par šīs zemes valstības ķēniņu. Negūstot šai idejai apstiprinājumu, viņš saniknojās un vērsās pie tradicionālajiem vadītājiem, rakstu mācītājiem un farizejiem un nodeva savu patieso Ķēniņu.

Dievišķs paredzējums ne vienmēr nozīmē dievišķu nolemību. Izvēles iespēja ir ikvienam, tāpat kā Jūdam un Abjatāram. Dieva iepriekšēja zināšana par mūsu katra izvēli neierobežo mūsu brīvību.

Brīvā griba ir viena no dārgākajām Dieva dotajām dāvanām cilvēcei. Tai bija ļoti augsta cena: Jēzus nāve pie krusta. (Ja mums nepiederētu brīvā griba, mēs nebūtu izvēlējušies grēkot un Jēzus mūsu vietā nebūtu nomiris.) Cik rūpīgi jūs izvērtējat savus lēmumus un lūdzat par tiem? _____

TURPMĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

„Dievs jūs ir izvēlējis lielam un nopietnam darbam. Viņš jūs ir disciplinējis, pārbaudījis un pilnveidojis, lai šis svētais darbs tiktu izdarīts, piesenot Viņam slavu, jo visa slava un godība pieder vienīgi Dievam. Brīnišķīgi apzināties, ka Dievs izvēlas cilvēku, izveido ar viņu ciešu saikni un viņu nodrošina ar misiju, darbu Savā labā. Vājš tiek padarīts stiprs, kautrīgais – drosmīgs, neizlēmīgais spēj pieņemt stingrus un ātrus lēmumus. Iedomājieties, cilvēks saņem uzdevumus no ķēniņu Ķēniņa! Vai ļausim pasaulīgām ambīcijām mūs aizvilināt no svētās uzticēšanās, svētītā uzdevuma?” (Elena Vaita, „Selected Messages,” 2.sēj., 167.lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRDOMĀM:

1. Ņemot vērā citas Bībeles rakstvietas, pārdomājiet Saula dzīvi un jautājumu, kā cilvēks, kuram tika dots tik daudz, varēja to visu izniekot? Ko mēs no šī stāsta varam mācīties? Kuras viņa pieļautās kļūdas iezīmēja viņa lejupslīdi, kā rezultātā viņš izdarīja to, par ko šonedēļ lasījām?

2. Pārdomājiet, kā Jēzus Savā cilvēcībā spēj just līdzī un izprast mūsu cīņas. Kādēļ mums Kristus cilvēcība ir tik svarīga?

3. Balstoties uz kāda jūsu Bībeles studiju grupas locekļa sāpīgo pieredzi, piedzīvojot kādu smagu zaudējumu, pārrunājiet, kā jūs kā grupa varētu viņam palīdzēt? Citiem vārdiem, ko vēl iespējams darīt, neskaitot līdzjūtīgus vārdus?

4. Viens no lielākajiem jautājumiem, kas gadsimtiem ilgi nodarbinājis kristiešu domātājus, ir apziņa par Dieva spēju redzēt nākotni un mūsu brīvo gribu. Ja Dievs jau iepriekš zina mūsu izvēli, vai mēs patiesi esam brīvi, šo izvēli veicot? Ja nē, tad kur ir personīgā brīvība? Ja mums nav brīvības, kā iespējams mūs par mūsu darbiem taisni tiesāt vai sodīt? Daži argumentē, ka noteikti ir dažādas mūsu aktivitātes, kuras Dievs iepriekš nezina, citādi tās nenāktu no brīvas gribas. Citi savukārt problēmu šeit nesaskata: tas, ka Dievs zina, ko cilvēks darīs, neietekmē šī cilvēka lēmumu pieņemšanu. Bībeles studiju grupā pārrunājiet šos jautājumus, paturot prātā, ka, iespējams, pie kopsaucēja nenonāksiet. Svarīgi zināt, ka esam brīvi, tomēr Dievs, cienot mūsu brīvo gribu, visu kontrolē.